

Raadsvergadering : 22 september 2025

Voorstelnummer : Z-24-129515/D/25/368903

Onderwerp : **Participatiebeleid Omgevingswet gemeente Stadskanaal en verplichte participatie bij buitenplanse omgevingsplanactiviteiten**

Stadskanaal, 26 augustus 2025

Beslispunten

Vast te stellen:

1. Het Participatiebeleid Omgevingswet gemeente Stadskanaal d.d. 14 augustus 2025 als opgenomen in de bijlage bij dit besluit;
 2. De lijst "verplichte participatie bij buitenplanse omgevingsplanactiviteiten" d.d. 14 augustus 2025 als hieronder opgenomen.
-

Aan de raad

Inleiding

Participatie bij initiatieven vanuit de gemeente Stadskanaal

De inwoners van de gemeente Stadskanaal hebben veel goede ideeën over hun eigen leefomgeving die wij als gemeente graag benutten om de kwaliteit van de (bouw)plannen en beleidsstukken te verbeteren. Dit doen wij door inwoners en andere partijen regelmatig de kans te geven om mee te praten en mee te denken over de inhoud van beleidsstukken of concrete plannen. Dit noemen wij "*participatie*". Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet heeft participatie een prominentere plek gekregen in het proces van planvorming en beleidsontwikkeling. In dit participatiebeleid wordt uiteengezet wat wij onder participatie verstaan, welke participatieniveaus wij hanteren en welke uitgangspunten en basisprincipes van belang zijn. Daarnaast leggen wij uit wat inwoners van ons mogen verwachten op het gebied van participatie.

Participatie bij initiatieven vanuit inwoners

Het beleid bevat tevens een stappenplan ten behoeve van initiatiefnemers met een (bouw)plan, die zelf een participatietraject moeten organiseren en een toetsingskader aan de hand waarvan wij beoordelen of de omgeving voldoende betrokken is.

Verplichte participatie bij buitenplanse omgevingsplanactiviteiten

Een initiatiefnemer moet bij het aanvragen van een omgevingsvergunning aangeven of hij aan participatie heeft gedaan en wat de resultaten hiervan zijn. Bij een aanvraag van een vergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (bopa) kan participatie verplicht zijn. Bopa's zijn (bouw)plannen die in strijd zijn met de regels van het tijdelijk deel van het omgevingsplan, zoals bijvoorbeeld verwoord in het 'Chw-bestemmingsplan gemeente Stadskanaal', dat is vastgesteld op 8 april 2024. Het kan bijvoorbeeld gaan om de bouw van een huis die hoger wordt dan is toegestaan, of het starten van een activiteit op een plek waar de bestemming dat niet toelaat. Over bopa's hebben inwoners en anderen, anders dan bij omgevingsplanactiviteiten (opa), nog niet kunnen participeren. In artikel 16.55 lid 7 van de Omgevingswet is de mogelijkheid opgenomen om participatie verplicht te stellen voor bopa's. In bijlage II en hieronder zijn de bopa's opgenomen waarbij participatie verplicht zou moeten zijn, gelet op de impact die de bopa's op de omgeving hebben.

1. Wonen
- Projecten voor woningen, met bijbehorende voorzieningen, die niet passen binnen een door de gemeenteraad vastgestelde woonvisie.
- Woningbouwprojecten vanaf 2 woningen.
2. Horeca en Detailhandel

Nieuwe en bestaande te wijzigen projecten voor horeca en detailhandel (die overlast kunnen veroorzaken)
3. Maatschappelijke functies Projecten gericht op het vestigen van nieuwe grootschalige maatschappelijke voorzieningen en het realiseren van zorgboerderijen en combinaties van zorg en wonen.
4. Bedrijven en werken Projecten voor bedrijven, voor zover het betreft nieuwe bedrijven buiten een bedrijventerrein vanaf categorie 2 als genoemd in het tijdelijk deel van het omgevingsplan.
5. Duurzame energie Projecten voor duurzame energievoorzieningen.
6. Infrastructuur Projecten voor bovengrondse nieuwe infrastructuur (met uitzondering van fiets- en wandelpaden en tijdelijke- en noodvoorzieningen).

Beoogd effect

Het beoogde effect is dat wij initiatiefnemers op weg helpen met participatie. Daarnaast willen wij ervoor zorgen dat participatie verplicht wordt gesteld bij bepaalde buitenplanse omgevingsplanactiviteiten die veel effect hebben op de fysieke leefomgeving. Tenslotte bepalen we hiermee niet alleen de gevallen waarin participatie onder de Omgevingswet vereist is, maar ook de voorwaarden en de invulling van de participatie.

Argumenten

Verplichting

1.1 Het opstellen van een participatiebeleid in het kader van de Omgevingswet is verplicht. Begin 2020 is de motie-Nooren c.s. in de Eerste Kamer aangenomen. De motie-Nooren verzocht de regering om ervoor te zorgen dat gemeenten verplicht worden om participatiebeleid op te stellen, waarin ze vastleggen hoe ze participatie in het kader van de Omgevingswet vormgeven. Met dit participatiebeleid wordt aan deze verplichting voldaan.

Hulpmiddel

1.2 Het participatiebeleid helpt inwoners en biedt duidelijkheid. Wij hechten veel waarde aan de ideeën en adviezen van onze inwoners. Tot op heden was nergens vastgelegd wat inwoners van ons mogen verwachten op het gebied van participatie in het kader van de Omgevingswet. Anderzijds is het voor initiatiefnemers ook lange tijd onduidelijk geweest wat er van hun wordt verwacht qua participatie in het ruimtelijk domein. Met dit beleid bieden wij duidelijkheid en helpen wij initiatiefnemers met (bouw)plannen op weg.

Participatie bij bopa's

2.1 De inwoners en derde-belanghebbenden hebben nog niet geparticipeerd over buitenplanse omgevingsplanactiviteiten. In het omgevingsplan staat welke activiteiten waar mogen plaatsvinden. De inwoners hebben meegedacht over de regels die in het omgevingsplan zijn vastgelegd. Buitenplanse omgevingsplanactiviteiten (bopa) zijn activiteiten die in strijd zijn met de regels van het omgevingsplan. Het kan bijvoorbeeld gaan om de bouw van een huis die hoger wordt dan is toegestaan of het starten van een activiteit op een plek waar de bestemming dat niet toelaat. Over dat soort plannen/activiteiten hebben de inwoners nog niet meegedacht. Als het gaat om een bopa's die veel invloed heeft op de omgeving, moeten omwonenden alsnog de mogelijkheid krijgen om mee te denken. Door gebruik te maken van de bevoegdheid uit artikel 16.55 lid 7 van de Omgevingswet zorgt de gemeenteraad ervoor dat participatie moet plaatsvinden, voordat de vergunning kan worden aangevraagd.

Aanpak/uitvoering/voortgang

Op 26 november 2024 is er een informatiebijeenkomst georganiseerd over het Participatiebeleid Omgevingswet en de lijst "*verplichte participatie bij buitenplanse omgevingsplanactiviteiten*" voor de raadsleden. De stukken zijn op 22 april 2025 opiniërend besproken tijdens de raadscommissie. Het participatiebeleid en het besluit over verplichte participatie bij buitenplanse omgevingsplanactiviteiten worden gepubliceerd in het gemeenteblad en op de website van de gemeente.

Communicatie

Het beleid en het besluit zijn openbaar en zullen op de gebruikelijke wijze gepubliceerd worden, namelijk in het gemeenteblad.

Juridische consequenties

Door het beleid en het besluit over verplichte participatie bij buitenplanse omgevingsplanactiviteiten te publiceren krijgt het rechtskracht en treedt het in werking.

Kosten, baten, dekking en subsidies

N.v.t.

Standpunt Participatieraad, commissies en/of OR

De participatieraad adviseert niet over participatie in de zin van de Omgevingswet.

Bijlagen

I. Participatiebeleid Omgevingswet gemeente Stadskanaal

II. Lijst verplichte participatie bij buitenplanse omgevingsplanactiviteiten

Burgemeester en wethouders

de heer G.J. van der Zanden
secretaris

de heer K. Sloots
burgemeester

De raad van de gemeente Stadskanaal;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 26 augustus 2025, nr. Z-24-129515/D/25/368903;

b e s l u i t :

Vast te stellen:

1. Het Participatiebeleid Omgevingswet gemeente Stadskanaal d.d. 14 augustus 2025 als opgenomen in de bijlage bij dit besluit, en;
2. De lijst "*verplichte participatie bij buitenplanse omgevingsplanactiviteiten*" d.d. 14 augustus 2025 als hieronder opgenomen.

1. Wonen
- Projecten voor woningen, met bijbehorende voorzieningen, die niet passen binnen een door de gemeenteraad vastgestelde woonvisie. - Woningbouwprojecten vanaf 2 woningen.
2. Horeca en Detailhandel
Nieuwe en bestaande te wijzigen projecten voor horeca en detailhandel (die overlast kunnen veroorzaken).
3. Maatschappelijke functies
Projecten gericht op het vestigen van nieuwe grootschalige maatschappelijke voorzieningen en het realiseren van zorgboerderijen en combinaties van zorg en wonen.
4. Bedrijven en werken
Projecten voor bedrijven, voor zover het betreft nieuwe bedrijven buiten een bedrijventerrein vanaf categorie 2 als genoemd in het tijdelijk deel van het omgevingsplan.
5. Duurzame energie
Projecten voor duurzame energievoorzieningen.
6. Infrastructuur
Projecten voor bovengrondse nieuwe infrastructuur (met uitzondering van fiets- en wandelpaden en tijdelijke- en noodvoorzieningen).

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 22 september 2025.

De raad

mevrouw W.J. Onrust
raadsgriffier